

J. Christensen: Idet jeg skal tillade mig at anbefale nærværende Lovforslag og stemme for dets Overgang til 2den Behandling, skal jeg dog ikke undlade at gjøre en lille Bemærkning. Den ærede Forslagsstiller udtalte, at der vil vindes ved, at Capitelstarten fattes amtsviis istedetfor stiftsviis; men jeg kunde ønske, at han vilde gaae videre. Jeg vil navnlig gjøre opmærksom paa, at i Jylland er der stor Forskiel paa Sædepriser og Kornpriser i Indlandet og ved Kysterne. Der er navnlig den samme Forskiel, som den ærede Forslagsstiller udtalte, nemlig 1 Rd. pr. Td. af disse Sædarter, og dette vil ogsaa sees, naar man gjennemgaaer de forskjellige calculatorkiske Priser i de sidste 10 Aar. Maaskee kan man fraregne $\frac{1}{4}$ Deel for Dvaliteten; men i Almindelighed er denne Forskiel en Følge af den længere Transport til Torvet og de simple Communicationsmidler. Dersom der nu i § 4, istedetfor „amtsviis“ kom til at staae „districtsviis“, hvor saadanne locale Omstændigheder vare tilstede, saa vil jeg troe, at det vilde blive endnu mere correct. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale denne lille Bemærkning til De Herrer Forslagsstilleres Opmærksomhed, for at de kunne tage den under Overveielse; i modsat Tilfælde kunde jeg maaskee ellers finde mig foranlediget til at stille et Ændringsforslag i den Retning til denne Sags 2den Behandling. Forøvrigt skal jeg anbefale Lovforslaget.

C. C. Møller: Den ærede Rigsdagsmand, som først talte, yttrede, at Præsterne vare meget tilbøielige til at sætte Capiteltaxten høi, men i den Henseende skal jeg bemærke, for mit eget Vedkommende, at jeg er mig subkommen bevidst, at jeg ikke har havt den Tendents. Jeg vil tillige gjøre opmærksom paa, at det er Tilfældet med mange Præster, at de hver Uge faae Kornpriserne opgivne fra det nærmeste Marked, og da siden efter disse Priser bestemme deres Botum med Hensyn til Capitelstarten. Jeg vil ogsaa gjøre opmærksom paa, hvad den ærede Rigsdagsmand ligeledes yttrede, at Underdommerne i Almindelighed faae deres Botum opgivet af de respective Sognesogder i deres Jurisdiction,

og ved at opgive deres Botum gaae de altsaa ud fra de Priser, som ere dem dicterede af Øverne. Derved kommer der et ret naturligt Forhold frem i det Hele. Forøvrigt skal jeg bemærke, at jeg ikke har hørt nogen Klage over, at Capitelstarten har været for høi. Jeg har indgaaet en Accord med min Kjøbmand om, at han giver mig 1 Mk. over Capitelstarten for hver Tde. Korn, og naar en Kjøbmand kan gjøre det, troer jeg virkelig, at dette beviser, at Capitelstarten ikke har været for høi. Man kender vistnok saameget til Kjøbmændene, at man kan sige, det er Folk, som forstaae sig paa saadanne Ting, Folk, som igjennem mange Aar have lagt Mærke til, hvorledes Forholdene stille sig; og naar de ærede Mercurii Sønner give 1 Mk. over Capitelstarten for hver Tde. Korn, kan man være ganske rolig for, at Capitelstarten ikke er for høi. Jeg har tidligere været Præst i Jylland i 13 Aar — og jeg har netop været Præst i den Egn, hvorfra den ærede sidste Taler er — og jeg har, uagtet jeg boede paa Vestkysten af Jylland, dog solgt mit Korn efter Capitelstarten, baade i Horsens og i Vejle, og jeg erindrer aldrig, at nogen Kjøbmand har vægret sig ved at betale mig efter den. Jeg har ogsaa selv kjøbt efter Capiteltaxten det Korn, som min Formands Enke fik i Enkension, og jeg har ikke følt mig brøstholden derved. Dette beviser dog, skulde jeg troe, at Capitelstarten ikke har været sat for høi; thi man kan være overbevist om, at jeg nok forstaaer min egen Interesse saa godt, at jeg ikke vilde skænke mere bort, end jeg kunde vente at faae igjen. Jeg troer altsaa, at der ikke er nogen Grund til Klage. Jeg har heller ikke hørt Klager over, at Capiteltaxten var for høi, medens jeg derimod har hørt Klager over mange andre Ting; og det er jo ganske naturligt, at der føres Klager her til Rigsdagen; thi vi sidde jo her, fordi vi skulle høre dem. Enhver, der føler, hvor Skoen trykker, kommer nok med Klager; man klager saavel over Ligtornenes som over Libernes Tryk. Men man har aldrig hørt Nogen klage over, at Capitelstarten er for høi, og dette synes mig dog taler for, at den ikke er for høi. Skjendt man i